

Tác động của đầu tư trực tiếp nước ngoài và thể chế đến sự bền vững của môi trường tại các quốc gia châu Á

Nguyễn Kim Quyển⁽¹⁾ • Phùng Thị Cẩm Tú⁽²⁾

Ngày nhận bài: 26/6/2017 | Biên tập xong: 02/9/2017 | Duyệt đăng: 10/9/2017

TÓM TẮT: Mục tiêu của nghiên cứu này là đánh giá tác động của đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và thể chế đến sự bền vững của môi trường với bộ dữ liệu của 33 quốc gia châu Á giai đoạn 1996-2014. Nghiên cứu sử dụng phương pháp định lượng với kỹ thuật hồi quy GLS đã cho kết quả là, FDI có tác động ngược chiều đến sự bền vững của môi trường, tuy nhiên nếu vai trò của chính phủ trong hoạch định và thực thi chính sách được phát huy tốt thì dòng vốn FDI sẽ tạo ra những tác động tích cực đối với môi trường.

TỪ KHÓA: đầu tư trực tiếp nước ngoài, thể chế, bền vững môi trường, châu Á.

1. Giới thiệu

Nhiều nghiên cứu thực nghiệm đã chứng minh vốn FDI có tác động tích cực đối với nước nhận đầu tư ở các khía cạnh: (i) công cụ quan trọng trong thúc đẩy tăng trưởng và phát triển kinh tế (Wang, 2009); (ii) phát triển công nghệ và quản lý, hỗ trợ hình thành vốn con người (Choi & Jeon, 2007); (iii) tăng cường môi trường kinh doanh cạnh tranh, đóng góp vào hội nhập thương mại quốc tế (Selma, 2013); (iv) giảm tình trạng thiếu ngoại hối và cải thiện cán cân thanh toán ở các nước kém phát triển (Aliyu, 2005).

Tuy nhiên, bên cạnh những tác động tích cực thì FDI cũng có những ảnh hưởng tiêu cực đến nước nhận đầu tư. Để cạnh tranh trong thu hút vốn FDI, các quốc gia không ngừng thực thi nhiều chính sách ưu đãi, trong đó có tiêu chuẩn thấp về môi trường. Vì vậy, vốn FDI chảy vào một số nước với quy trình sản xuất gây ô nhiễm ảnh hưởng không tốt đến sự bền vững của môi trường (Grimes & Kentor, 2003; Cole & Elliott,

2005; Jorgenson, Dick & Mahutga, 2007; Wang, Gu, David & Yim, 2013).

Sau giai đoạn khủng hoảng kinh tế thế giới 2008-2009, FDI có xu hướng dịch chuyển sang các nước đang phát triển và các nền kinh tế chuyển đổi, trong đó châu Á là khu vực rất năng động trong việc thu hút FDI (UNCTAD, 2017). Trước thực trạng ô nhiễm môi trường ngày càng trở nên nghiêm trọng ở các quốc gia trong khu vực châu Á (Hương Trần, 2014), cần đặt ra câu hỏi: FDI và thể chế có ảnh hưởng

⁽¹⁾ **Nguyễn Kim Quyển** - Trường Đại học Kinh tế TP.HCM; Số 59C Nguyễn Đình Chiểu, Quận 3; Tp. Hồ Chí Minh; **Email:** kimquyen@ueh.edu.vn.

⁽²⁾ **Phùng Thị Cẩm Tú** - Văn phòng Tỉnh ủy Bình Phước; Đường 6 tháng 1, Phường Tân Phú, Thị xã Đồng Xoài, tỉnh Bình Phước; **Email:** phungthicamt@gmail.com.